



EUROOPAN PARLAMENTTI

2009 - 2014

*Istuntoasiakirja*

8.3.2010

B7-0182/2010

## PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

suullisesti vastattavan kysymyksen B7-0018/2010 johdosta

työjärjestyksen 115 artiklan 5 kohdan mukaisesti

yleisen tullietuusjärjestelmän (GSP) soveltamisesta annetusta asetuksesta

**Joe Higgins, Helmut Scholz**  
GUE/NGL-ryhmän puolesta

**Euroopan parlamentin päätöslauselma yleisen tullietuusjärjestelmän (GSP) soveltamisesta annetusta asetuksesta**

*Euroopan parlamentti, joka*

- ottaa huomioon tullitariffeja ja kauppaa koskevan yleissopimuksen (GATT) ja erityisesti vuoden 1979 oikeuttamislausekkeen,
- ottaa huomioon 5. kesäkuuta 2008 antamansa lainsäädäntöpäätöslauselman ehdotuksesta neuvoston asetukseksi yleisen tullietuusjärjestelmän soveltamisesta 1 päivästä tammikuuta 2009 alkaen 31 päivään joulukuuta 2011 (2007/0289(CNS)),
- ottaa huomioon 22. heinäkuuta 2008 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 732/2008,
- ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU-sopimus) V osaston 1 luvun,
- ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT-sopimus) 207 artiklan,
- ottaa huomioon työjärjestyksen 115 artiklan 5 kohdan ja 110 artiklan 2 kohdan,
- A. ottaa huomioon, että oikeuttamislauseke on Maailman kauppajärjestön (WTO) oikeusperusta yleiselle tullietuusjärjestelmälle (GSP),
- B. ottaa huomioon, että yhteisö on myöntänyt vuodesta 1971 kehitysmaille tullietuuksia yleisessä tullietuusjärjestelmässään,
- C. ottaa huomioon, että sitä on kuultu komission ehdotuksesta neuvoston asetukseksi yleisen tullietuusjärjestelmän soveltamisesta 1 päivästä tammikuuta 2009 alkaen 31 päivään joulukuuta 2011 (KOM(2007)0857),
- D. ottaa huomioon, että Lissabonin sopimus tuli voimaan 1. joulukuuta 2009,
- E. ottaa huomioon, että SEU-sopimuksen V osaston 1 luvun mukaan Euroopan unionin toiminta kansainvälisellä tasolla perustuu demokratian, oikeusvaltion, ihmisoikeuksien ja perusvapauksien yleismaailmallisuuden ja jakamattomuuden periaatteisiin ja unionin tavoitteena on edistää kehitysmaiden talouden, yhteiskunnan ja ympäristön kannalta kestävä kehitystä ensisijaisena tarkoituksenaan poistaa köyhyys,
- F. ottaa huomioon, että SEUT-sopimuksen 207 artiklan mukaan Euroopan parlamentti ja neuvosto säätävät tavallista lainsäätämisyjärjestystä noudattaen annetuilla asetuksilla toimenpiteistä, joilla määritellään puitteet yhteisen kauppapolitiikan toteuttamiseksi,
- G. ottaa huomioon, että nykyisen GSP-asetuksen voimassaolo päättyy 31. joulukuuta 2011,

1. panee merkille, että yleinen tullietuusjärjestelmä antaa kehittyneille maille mahdollisuuden tarjota ei-vastavuoroisen etuuskohtelun kehitysmaista peräisin oleville tuotteille;
2. muistuttaa, että Euroopan yhteisön vuonna 1971 perustamaa yleistä tullietuusjärjestelmää perusteltiin välineenä, jolla voitaisiin oikaista kehittyneiden maiden ja kehitysmaiden välisen kaupan epätasapainoa, ja siten sen odotettiin myötävaikuttavan kehitysmaiden kestävään kehitykseen;
3. kehottaa komissiota esittämään parlamentille 1. kesäkuuta 2010 mennessä ehdotuksen GSP-järjestelmän jatkamisesta;
4. kehottaa ottamaan asianomaisten maiden kansalaisjärjestöt ja ammattiyhdistysliikkeet aktiivisesti mukaan uusia asetuksia koskevaan päätöksentekoon; korostaa, että ruohonjuuritason järjestöjen tarpeet on sisällytettävä virallisesti kaikkiin päätöksentekovaiheisiin, joissa päätetään erityisen kannustusmenettelyn (GSP+) myöntämisestä ja tarpeen vaatiessa sen peruuttamisesta;
5. korostaa, että GSP+-tavoitteiden saavuttamiseksi uusissa asetuksissa olisi pidennettävä erityisen kannustusmenettelyn kestoja edunsaajamaissa; kehottaa siksi komissiota pidentämään GSP+-järjestelmän kestoja kuuteen vuoteen; korostaa, ettei vaikka erityisen kannustusmenettelyn piiriin kuuluva maa vastustaa EU:n asettamia ehtoja vapaakauppasopimuksen allekirjoittamiselle, asialla ei saa olla vaikutuksia kyseisen maan asemaan GSP+-maana;
6. korostaa, että kaikkien GSP+-edunsaajamaiden olisi 15 artiklan 1 kohdan mukaisesti sekä ratifioitava että myös pantava täysimääräisesti täytäntöön kaikki 27 ILO:n ja YK:n yleissopimusta, jotka on lueteltu GSP-asetuksen liitteessä III;
7. tuomitsee vakavat ihmisoikeusloukkaukset esimerkiksi Sri Lankassa ja painottaa, että tamilivähemmistön syrjintä ja vakavat ilmaisuvapauden loukkaukset, jotka jatkuvat edelleen ja ovat päässeet uuteen vauhtiin 6. tammikuuta 2010 pidettyjen presidentinvaalien jälkeen, antavat aiheen nopeuttaa prosessia, jolla peruutetaan välittömästi Sri Lankan asema GSP+-maana;
8. katsoo, että GSP+-järjestelmään pääsyssä ei saa olla kaksinaismoraalia; toteaa, että Kolumbiassa jatkuva ammattiyhdistysihmisten tappaminen ja La Maceranan läheltä hiljattain löydetty maan suurin yksittäinen joukkohauta, jossa arvioidaan olevan 2 000 hallituksen vastustajan ruumiit, ovat sietämättömiä ja selviä GSP+-sääntöjen rikkomuksia; katsoo näiden todisteiden olevan riittäviä, jotta voidaan ainakin käynnistää perusteellinen tutkimus siitä, noudattaako Kolumbia GSP+-sääntöjä;
9. ilmaisee syvän huolensa ja tyytymättömyytensä avoimuuden ja demokraattisen tilivelvollisuuden puuttumisesta tutkintamenettelyn aloituksessa ja toteutuksessa; kehottaa siksi komissiota muuttamaan asetusta, jotta varmistetaan, että Euroopan parlamentti ja jäsenvaltiot saavat kaikki tiedot ja voivat osallistua täysimääräisesti GSP+-aseman myöntämisen kaikkiin vaiheisiin ja että Euroopan parlamenttia kuullaan ja se otetaan aktiivisesti mukaan menettelyyn ennen kuin otetaan maita edunsaajamaiden luetteloon, käynnistetään tutkimuksia tai peruutetaan väliaikaisesti jonkin maan GSP+-asema;

10. kehottaa komissiota laatimaan kertomuksen 27 yleissopimuksen täytäntöönpanon tilasta kaikissa edunsaajamaissa ja esittämään sen neuvostolle ja parlamentille ennen GSP-asetuksen soveltamisen päättymistä ja hyvissä ajoin ennen uuden GSP-asetuksen käsittelyn alkamista;
11. pyytää komissiota säätämään tarkistetussa GSP-asetuksessa säännöllisestä arvioinnista, jolla seurataan, miten kukin edunsaajamaa on noudattanut GSP+-velvoitteitaan ja ottanut huomioon maansa kansalaisyhteiskunnan ja ammattiyhdistysliikkeen näkemykset, ja varmistamaan näin, ettei ole mitään 15 artiklan 1 tai 2 kohdassa eikä 16 artiklan 1 tai 2 kohdassa tarkoitettuja perusteita etuusmenettelyjen väliaikaiseen peruuttamiseen; kehottaa toimittamaan kyseisen vuotuisen kertomuksen parlamentille, neuvostolle ja muille kantansa ilmaisemille tahoille;
12. kehottaa komissiota toteuttamaan arvioinnin yleisen tullietuusjärjestelmän vaikutuksista ajanjaksolla 1. tammikuuta 2007–31. joulukuuta 2009 ja erityisesti sen vaikutuksista edunsaajamaiden köyhimpiin yhteiskuntaluokkiin, työllisyyteen, palkkatasoon sekä demokraattisiin ja ammattiyhdistysoikeuksiin; kannustaa ammattiyhdistysliikettä ja kansalaisyhteiskunnan järjestöjä tekemään täydentäviä vaikutustenarviointeja; edellyttää, että tulokset toimitetaan myös Euroopan parlamentille ja neuvostolle; katsoo, että uudessa ehdotuksessa tarkistetuksi GSP-asetukseksi on otettava aiheellisesti huomioon vaikutustenarviointien tulokset;
13. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle sekä jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille.